

ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГЫН ТУШААЛ

2025 оны 10 сарын 27 өдөр

Дугаар А/489

Улаанбаатар хот

ЖУРАМ ШИНЭЧЛЭН БАТЛАХ ТУХАЙ

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Гаалийн тухай хуулийн 79 дүгээр зүйлийн 79.7, 268¹ дугаар зүйлийн 268^{1.1.1}, 269¹ дүгээр зүйлийн 269^{1.1.1}, 270¹ дугаар зүйлийн 270^{1.1.4}, 271¹ дүгээр зүйлийн 271^{1.1.1}, 271^{1.1.2} дахь заалт, Гаалийн ерөнхий газрын Мэргэжлийн зөвлөлийн 2025 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн хуралдааны 10/07 дугаартай шийдвэрийг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1."Гаалийн баталгаат агуулахын горим хэрэгжүүлэх журам"-ыг 1 дүгээр, "Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын горим хэрэгжүүлэх журам"-ыг 2 дугаар, "Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын горим хэрэгжүүлэх журам"-ыг 3 дугаар, "Гаалийн баталгаат барилгын талбайн горим хэрэгжүүлэх журам"-ыг 4 дүгээр, "Татваргүй барааны дэлгүүрийн горим хэрэгжүүлэх журам"-ыг 5 дугаар хавсралтаар тус тус шинэчлэн баталсугай.

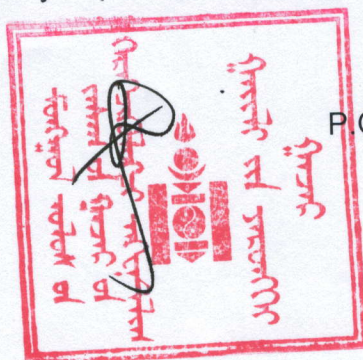
2.Энэ журмыг гаалийн харилцаанд оролцогчдод сурталчлан таниулах, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт, бүрдүүлэлтийн газар (Б.Даваасүрэн), Хуулийн хэлтэс (Ч.Тамираа)-т үүрэг болгосугай.

3.Шинээр батлагдсан гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын кодыг гаалийн мэдээллийн автоматжуулсан CAIS системд оруулахыг Гаалийн ерөнхий газрын дэргэдэх Мэдээллийн технологийн төв (Б.Ганзориг)-д даалгасугай.

4.Энэ тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллахыг харьяа гаалийн газар, хороодын дарга нарт үүрэг болгосугай.

5.Тушаал батлагдсантай холбогдуулан Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны Журам батлах тухай А/276 дугаар тушаал, 2023 оны Журам батлах тухай А/680 дугаар тушаалыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

ДАРГА

РОТГОНЖАРГАЛ

1439501 2676

Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны
10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/489
дугаартай тушаалын 1 дүгээр хавсралт

1116127476 6097863

ГААЛИЙН БАТАЛГААТ АГУУЛАХЫН ГОРИМ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гаалийн баталгаат агуулахын горим /цаашид “горим” гэх/-ыг хэрэгжүүлэхэд Зөвшөөрлийн тухай хууль, Гаалийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон энэ журмыг мөрдөнө.

1.2.Горим сонгох, гаалийн бүрдүүлэлтэд шаардагдах мэдээлэл бичиг баримтыг үндэслэн барааг горимд байршуулах, горим дуусгавар болгох, гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбоотой харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.3.Зөвшөөрөл авсан Монгол Улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд Монгол Улсын Стандартчилал, хэмжилзүйн үндэсний зөвлөлөөс баталсан агуулахын стандартын шаардлага хангасан байр, барилга байгууламж, задгай талбайд гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагааг эрхлэн явуулна.

1.4.Хуулийн этгээд нь гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмших хүсэлт гаргахдаа Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3, Гаалийн тухай хуулийн 139 дүгээр зүйлд заасан бичиг баримтыг бүрдүүлэн гаалийн удирдах төв байгууллагад цахимаар ирүүлнэ.

1.5.Гаалийн удирдах төв байгууллага Гаалийн тухай хуулийн 138 дугаар зүйлийн 138.1.1-т заасны дагуу үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох тохиолдолд Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдааны шийдвэрийг үндэслэн хяналт, тавьж ажиллах гаалийн байгууллага, гаалийн баталгаат агуулахын кодыг гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын тушаалаар батална.

1.6.Гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөвшөөрөлд заасан байршил, төрөл, зориулалт, талбайн хэмжээг өөрчлөхдөө шинэ талбайн хэмжээ, байрлал, барилга байгууламжийн зургийг холбогдох бусад материалын хамт бүрдүүлж, цахимаар хүсэлт гаргана. Энэ тохиолдолд гаалийн удирдах төв байгууллагын гаалийн хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгж хүсэлтийг хүлээн авч хянаж, гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын тушаал гаргаж шийдвэрлүүлнэ.

1.7.Хяналт тавих гаалийн байгууллага нь гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигчтэй горимын нөхцөл, шаардлагыг хангуулах зорилгоор гэрээ байгуулж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавина.

1.8.Гаалийн баталгаат агуулахад бараа оруулж, гаргах хаалганы дээд талд тэгш өнцөгт хэлбэртэй 1.0x0.60 метрийн харьцаатай, цагаан дэвсгэртэй самбар дээр хар хөх өнгөөр “Гаалийн баталгаат агуулах” гэсэн бичээстэй, зүүн дээд өнцөгт Монгол Улсын гаалийн байгууллагын бэлгэ тэмдэг бүхий олон нийтэд мэдэгдэхүйц таних тэмдэг байрлуулна.

Хоёр. Горимд байршуулах бараа, горимын код

2.1.Горимд Гаалийн тухай хуулийн 142 дугаар зүйлд заасан барааг байршуулна.

2.2.Горимд дараах кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ:

Д	Горимын утга	Бүрдүүлэлт хийх горимын код	Өмнөх бүрдүүлэлтийн горимын код
1	Хилийн чанадаас ирсэн гадаадын барааг гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	700	шаардахгүй
2	Гаалийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт эргэлтэд байгаа монголын барааг гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	701	шаардахгүй
3	Хилийн чанадад бүрмөсөн гаргасан монголын барааг гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	702	100, 101, 110, 120, 131 - 134
4	Барааг гаалийн баталгаат бүсээс гаалийн баталгаат агуулахад оруулах :		
	-гаалийн баталгаат агуулахаас	703	700, 703
	-гаалийн тусгай бүсээс	704	750 - 753, 758 - 765
	-татваргүй барааны дэлгүүрээс	705	740-747
5	Барааг чөлөөт бүсээс гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	706	770 - 771, 774 - 778
6	Гаалийн бусад хяналтад байгаа барааг гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	707	шаардахгүй
7	Улс хоорондын тээврийн үйлчилгээний барааг гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	708	910, 911
8	Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газраас гаалийн баталгаат агуулахад оруулах.	709	720, 722 - 725

2.3.Гаалийн бүрдүүлэлтийн 703 - 707 болон 709 горимд гадаадын барааг байршуулна.

2.4.Гаалийн баталгаат агуулахаас дотоодын хэрэглээнд зориулан оруулах 451 горимд байршуулах согтууруулах ундаа, тамхинд онцгой албан татварын тэмдэг наах үйл ажиллагаанд хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бүрэн хяналт тавьж ажиллана.

2.5.Бараа агуулахад байх хугацаанд гэмтсэн, муудсан, чанарын шаардлага хангахгүй болсон бол мэргэжлийн холбогдох байгууллагын дүгнэлт гаргуулж, гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэнэ.

2.6.Барааг гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсээс энэ горимд байршуулахад өмнөх горимд байршсан хугацааг Гаалийн тухай хуулийн 147 дугаар зүйлийн 147.1-д заасан хугацаанаас хасаж тооцно.

2.7.Энэ журмын 2.6-д заасны дагуу тооцож үзэхэд гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсэд байршуулсан нийт хугацаа нь Гаалийн тухай хуулийн 147 дугаар зүйлийн 147.1-д заасан хугацаанаас хэтэрсэн тохиолдолд барааг энэ горимд байршуулахгүй.

2.8.Барааг горимд байршуулах хугацаа дуусахаас 14 хоногийн өмнө хугацаа сунгуулах хүсэлтийг гаалийн удирдах төв байгууллагын гаалийн хяналт,

бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид мэдүүлэгч эсхүл холбогдох этгээд гаргана.

2.9.Худалдах, худалдан авах гэрээ, төлбөрийн баримт болон бусад бичиг баримтыг үндэслэн гаалийн баталгаат агуулахад байх хугацаанд барааны өмчлөх эрхийг шилжүүлж болно. Өмчлөх эрхийг шилжүүлсэн барааг өөр горимд байршуулах гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэхдээ мэдүүлгийн Илгээгч/Экспортлогч хүснэгтэд бараа өмчлөх эрхийг шилжүүлж байгаа хуулийн этгээд, иргэний нэр, Хүлээн авагч/Импортлогч хүснэгтэд өмчлөх эрх олж авч байгаа хуулийн этгээд, иргэний нэрийг бичнэ.

2.10.Гаалийн баталгаат агуулах эзэмшигч нь барааны бүртгэлийг оруулсан, гаргасан бараагаар хөтөлж, барааны хөдөлгөөний мэдээг сар бүр гаргаж, дараа сарын 03-ны өдрийн дотор хяналт тавьж ажилладаг гаалийн байгууллагад өгнө.

Гурав.Гаалийн баталгаат агуулахад хяналт тавих

3.1.Гаалийн баталгаат агуулахад үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн ажил үйлчилгээ нь гаалийн хяналтад байна.

3.2.Гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс хооронд барааг гаалийн итгэмжлэл авсан тээвэрлэгч тээвэрлэнэ.

3.3.Барааг гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүсээс өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс рүү шилжүүлэх тохиолдолд эхний гаалийн байгууллага гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн мэдүүлгийг эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад гаалийн мэдээллийн автоматжуулсан системээр илгээж, барааг гаалийн хяналтад тээвэрлүүлнэ.

3.4.Гаалийн баталгаат агуулахад оруулах бараа нь өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа тохиолдолд дараах байдлаар гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн итгэмжлэл бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлүүлэн гаалийн хяналтад илгээнэ:

3.4.1.импортын манифесттай барааг гаалийн байгууллага хооронд бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлэхдээ хаяг солих хүсэлтийг тээвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн төрөл солигдох эсэхээс үл хамааран гаалийн удирдах төв байгууллагын хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид гаргаж шийдвэрлүүлэх;

3.4.2.гаалийн баталгаат бүсийн горимд байршуулсан барааг тухайн гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн мэдүүлгийн “хүрэх газар” талбарт барааг оруулах гаалийн баталгаат агуулахын кодыг нөхөн бичих.

Дөрөв. Гаалийн болон бусад татвар

4.1.Гаалийн баталгаат агуулахын горимд байршуулах болон гаалийн баталгаат агуулахаас гаргах барааны татвартай холбогдох асуудлыг Гаалийн тухай хуулийн 137 дугаар зүйлийн 137.2-137.5, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

4.2.Баталгаат агуулахын горимд байршуулсан бараанд дараах тохиолдолд холбогдох гаалийн болон бусад татвар ногдуулж, хураан авч, улсын төсөвт төвлөрүүлнэ:

4.2.1.давагдашгүй хүчин зүйлээс бусад шалтгаанаар гаалийн баталгаат агуулахаас алдагдсан, устгагдсан;

4.2.2.энэ журмын 4.2.1-д зааснаас өөр бусад хэлбэрээр гаалийн байгууллагын зөвшөөрөлгүй захиран зарцуулсан.

4.3.Энэ журмын 4.2-т заасан тохиолдолд импортын татварыг зөрчил илрүүлсэн өдөр хүчин төгөлдөр мөрдөж байгаа гаалийн хууль тогтоомж, валютын ханш, гаалийн тарифаар ногдуулан, хураан авч улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

Тав. Бусад

5.1.Гаалийн баталгаат агуулахын горимд байршуулах хугацаа хэтэрсэн барааг Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.2.Гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн болон хүчингүй болгосон тохиолдолд тухайн гаалийн баталгаат агуулахад байршиж буй барааг Гаалийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1, 44.2-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд шилжүүлнэ.

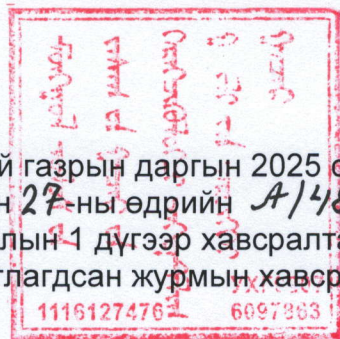
5.3.Энэ журмын 5.2-т заасан хугацаанд барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд байршуулаагүй тохиолдолд Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.4.Гаалийн байгууллага нь гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигчтэй байгуулсан гэрээний үндсэн дээр барьцааны болон улсын орлогын барааг гаалийн баталгаат агуулахад хадгалуулж болно.

5.5.Гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн хугацаа дууссан, хүчингүй болгосон, түдгэлзүүлсэн тохиолдолд үлдэгдэл барааг тоолж, гаалийн баталгаат агуулах ажиллуулж байсан байр, агуулахад гаалийн хяналтад хадгална. Энэ тохиолдолд барааг түр агуулахад байгаад тооцох ба түр агуулахад хадгалах хугацаа дуусгавар болохоос өмнө гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох горимд шилжүүлнэ.

----oOo----

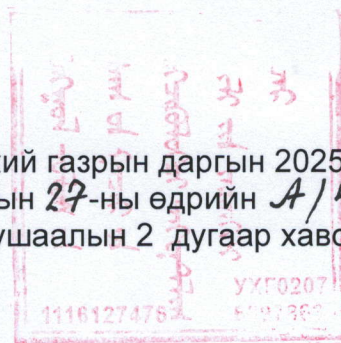
Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны
 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/489
 дугаартай тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар
 батлагдсан журмын хавсралт

ГААЛИЙН БАТАЛГААТ АГУУЛАХАД ХАДГАЛАГДАЖ
 БАЙГАА БАРААНЫ ШОШГО

Д	Бараа эзэмшигч	Барааны нэр	Гаалийн баталгаат агуулах						Үлдэгдэл тоо хэмжээ
			оруулсан			гаргасан			
			огноо	гаалийн мэдүүлгийн дугаар	тоо хэмжээ	огноо	гаалийн мэдүүлгийн дугаар	тоо хэмжээ	
1.									
2.									
3.									

Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны
10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/489
дугаартай тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГААЛИЙН БАТАЛГААТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ГОРИМ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын горим /цаашид “горим” гэх/-ыг хэрэгжүүлэхэд Зөвшөөрлийн тухай хууль, Гаалийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон энэ журмыг мөрдөнө.

1.2.Горим сонгох, гаалийн бүрдүүлэлтэд шаардагдах мэдээлэл, бичиг баримтыг үндэслэн барааг горимд байршуулах, горим дуусгавар болгох, гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбоотой харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.3.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт дараахь үйл ажиллагаа явуулна:

- 1.3.1.бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх;
- 1.3.2.материал, түүхий эдийг боловсруулах;
- 1.3.3.засвар, үйлчилгээ хийх;
- 1.3.4.барааны дээж, сорьц, загвар авах.

1.4.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагааг Монгол Улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд холбогдох зөвшөөрлийн дагуу эрхлэн явуулна.

1.5.Хуулийн этгээд нь гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргахдаа Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3, Гаалийн тухай хуулийн 139 дүгээр зүйлд заасан бичиг баримтыг бүрдүүлэн гаалийн удирдах төв байгууллагад цахимаар ирүүлнэ.

1.6.Гаалийн удирдах төв байгууллага Гаалийн тухай хуулийн 138 дугаар зүйлийн 138.1.2-т заасны дагуу үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох тохиолдолд Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдааны шийдвэрийг үндэслэн хяналт, тавьж ажиллах гаалийн байгууллага, гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын кодыг гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын тушаалаар батална.

1.7.Хяналт тавих гаалийн байгууллага нь гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авсан аж ахуйн нэгжтэй горимын нөхцөл, шаардлагыг хангуулах зорилгоор гэрээ байгуулж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавина.

1.8.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт бараа оруулж, гаргах хаалганы дээд талд тэгш өнцөгт хэлбэртэй 1.0х0.60 метрийн харьцаатай, цагаан дэвсгэртэй самбар дээр хар хөх өнгөөр “Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газар” гэсэн бичээстэй, зүүн дээд өнцөгт Монгол Улсын гаалийн байгууллагын бэлгэ тэмдэг бүхий олон нийтэд мэдэгдэхүйц таних тэмдэг байрлуулна.

Хоёр. Горимд байршуулах бараа, горимын код

2.1.Горимд үйлдвэрлэл явуулахад шаардагдах үндсэн болон туслах материалыг байршуулна.

2.2.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйлдвэрлэл явуулахад шаардагдах техник, тоног төхөөрөмжийг энэ горимд байршуулахгүй бөгөөд мэдүүлэгчийн сонгосон бусад горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

2.3.Горимд дараах кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ:

Д	Горимын утга	Бүрдүүлэлт хийх горимын код	Өмнөх бүрдүүлэлтийн горимын код
1	Хилийн чанадаас ирсэн гадаадын барааг гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулах	710	шаардахгүй
2	Гаалийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт эргэлтэд байгаа монголын барааг гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулах	711	шаардахгүй
3	Барааг гаалийн баталгаат бүсээс гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулах:		
	- гаалийн баталгаат агуулахаас	712	700, 703, 704, 706, 707, 709
	-гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газраас	713	710, 712, 714, 715
	-гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газраас	716	720-725
	-гаалийн тусгай бүсээс	714	750-753, 758-765
4	Барааг чөлөөт бүсээс гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулах	715	770, 771, 774-778

2.4.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрууд нь нэг эзэмшигчтэй бөгөөд гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулсан, эсхүл тэнд үйлдвэрлэсэн барааг бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн өөр гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулахад гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 713 кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

2.5.Бараа гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт байх хугацаанд гэмтсэн, муудсан, чанарын шаардлага хангахгүй болсон бол уг бараанд мэргэжлийн холбогдох байгууллагын дүгнэлт гаргуулж, гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэнэ.

2.6.Барааг гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсээс энэ горимд байршуулахад өмнөх горимд байршуулсан хугацааг Гаалийн тухай хуулийн 154 дүгээр зүйлийн 154.1-д заасан хугацаанаас хасаж тооцно.

2.7.Энэ журмын 2.6-д заасны дагуу тооцож үзэхэд гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсэд байршуулсан нийт хугацаа нь Гаалийн тухай хуулийн 154 дүгээр зүйлийн 154.1-д заасан хугацаанаас хэтэрсэн тохиолдолд барааг энэ горимд байршуулахгүй.

2.8.Барааг горимд байршуулах хугацаа дуусахаас 14 хоногийн өмнө хугацаа сунгуулах хүсэлтийг гаалийн удирдах төв байгууллагын гаалийн хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид мэдүүлэгч эсхүл холбогдох этгээд гаргана.

2.9.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын барааны орц, нормын тооцоо болон мэдээг сар бүр гаргаж, дараа сарын 03-ны өдрийн дотор хяналт тавьж ажилладаг гаалийн байгууллагад өгнө.

Гурав. Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт хяналт тавих

3.1.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн ажил үйлчилгээ нь гаалийн хяналтад байна.

3.2.Горимд байршуулах бараанд гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэхэд Гаалийн тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.3-т заасан бичиг баримтаас гадна дараах бичиг баримтыг гаргаж өгнө:

3.2.1.үйлдвэрлэх бүтээгдэхүүн нь зах зээлд өрсөлдөх чадвартай болохыг нотолсон эрх бүхий байгууллагын тодорхойлолт;

3.2.2.технологийн бичиг баримт, түүнчлэн загвар, бараа тус бүрийн орц, материалын тооцоо;

3.2.3.шаардлагатай бусад бичиг баримт.

3.3.Журмын 3.2 дахь хэсэгт заасан мэдээлэл, бичиг баримт нь горимын шаардлага хангахгүй бол гаалийн байгууллага мэдүүлэгчээс нэмэлт мэдээлэл, бичиг баримтыг шаардаж болно.

3.4.Мэдүүлэгч нь барааг гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт боловсруулахтай холбогдуулан гаалийн байгууллагыг боловсруулах барааны нэр, материалын орцын тооцоо, хаягдал болон үлдэгдэл барааны хэмжээ, боловсруулалтын үр дүнд бий болох бүтээгдэхүүний загвар дээж, фото зураг, бүдүүвч зураг, худалдааны болон техникийн бичиг баримт, шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт, өөр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх бол тухайн бүтээгдэхүүний мэдээлэл, схем, фото зураг гэх мэт мэдээллээр хангана.

3.5.Гадаад худалдааны гэрээнд барааг боловсруулах арга, үе шат, хугацаа, боловсруулалтын үйл ажиллагааны тухай нарийвчлан заасан байна.

3.6.Гадаадын барааг монголын бараатай нийлүүлж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, монголын барааг өөр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд ашиглах бол материалын орцын норм хэмжээг тогтоосон байна.

3.7.Гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч боловсруулалтад ашиглагдсан барааны тооцоог аж ахуйн нэгж, байгууллагатай нийлж, гаалийн бүрдүүлэлт хийхээс өмнө баталгаажуулсан байна.

3.8.Баталгаажуулсан материалын тооцоог үндэслэн зохих горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

3.9.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт боловсруулах барааны боловсруулалтын явцад гарсан хаягдал, үлдэгдэл бараанд мэдүүлэгчийн сонгосон гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

3.10.Гаалийн байгууллага бүтээгдэхүүний орц, норм хэмжээг хянаж тогтоох, шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагын туслалцаа авна.

3.11.Гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс хооронд барааг гаалийн итгэмжлэл авсан тээвэрлэгч тээвэрлэнэ.

3.12.Барааг гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүсээс өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс рүү

шилжүүлэх тохиолдолд эхний гаалийн байгууллага гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн мэдүүлгийг эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад гаалийн мэдээллийн автоматжуулсан системээр илгээж, барааг гаалийн хяналтад тээвэрлүүлнэ.

3.13.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт оруулах бараа нь өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа тохиолдолд дараах байдлаар гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн итгэмжлэл бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлүүлэн гаалийн хяналтад илгээнэ:

3.13.1.импортын манифесттай барааг гаалийн байгууллага хооронд бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлэхдээ хаяг солих хүсэлтийг тээвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн төрөл солигдох эсэхээс үл хамааран гаалийн удирдах төв байгууллагын хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид гаргаж шийдвэрлүүлэх;

3.13.2.гаалийн баталгаат бүсийн горимд байршуулсан барааг тухайн гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн мэдүүлгийн “хүрэх газар” талбарт барааг оруулах гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын кодыг нөхөн бичих.

Дөрөв. Гаалийн болон бусад татвар

4.1.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын горимд байршуулах болон гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газраас гаргах барааны татвартай холбогдох асуудлыг Гаалийн тухай хуулийн 137 дугаар зүйлийн 137.2-137.5, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

4.2.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын горимд байршуулсан бараанд дараах тохиолдолд холбогдох гаалийн болон бусад татвар ногдуулан хураан авч, улсын төсөвт төвлөрүүлнэ:

4.2.1.давагдашгүй хүчин зүйлээс бусад шалтгаанаар гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газраас алдагдсан, устгагдсан;

4.2.2.энэ журмын 4.2.1-д зааснаас өөр бусад хэлбэрээр гаалийн байгууллагын зөвшөөрөлгүй захиран зарцуулсан.

4.3.Энэ журмын 4.2-т заасан тохиолдолд импортын татварыг зөрчил илрүүлсэн өдөр хүчин төгөлдөр мөрдөж байгаа гаалийн хууль тогтоомж, валютын ханш, гаалийн тарифаар ногдуулан, хураан авч улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

Тав. Бусад

5.1.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын горимд байршуулах хугацаа хэтэрсэн барааг Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

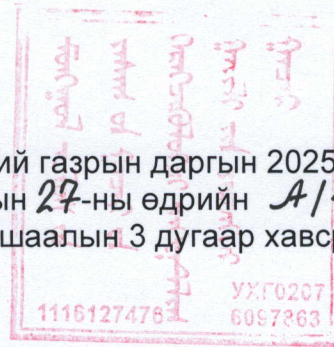
5.2.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн болон хүчингүй болгосон тохиолдолд тухайн гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газарт байршиж буй барааг Гаалийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1, 44.2-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд шилжүүлнэ.

5.3.Энэ журмын 5.2-т заасан хугацаанд барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд байршуулаагүй тохиолдолд Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.4.Гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн хугацаа дууссан, хүчингүй болгосон, түдгэлзүүлсэн тохиолдолд үлдэгдэл барааг тоолж, гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газар ажиллуулж байсан байршилд гаалийн хяналтад хадгална. Энэ тохиолдолд барааг гаалийн түр агуулахад байгаад тооцох ба түр агуулахад хадгалах хугацаа дуусгавар болохоос өмнө гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох горимд шилжүүлнэ.

----oOo----

Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны
10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/489
дугаартай тушаалын 3 дугаар хавсралт

ГААЛИЙН БАТАЛГААТ ҮЗЭСГЭЛЭНГИЙН ГАЗРЫН ГОРИМ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын горим /цаашид “горим” гэх/-ыг хэрэгжүүлэхэд Зөвшөөрлийн тухай хууль, Гаалийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон энэ журмыг мөрдөнө.

1.2.Горим сонгох, гаалийн бүрдүүлэлтэд шаардагдах мэдээлэл, бичиг баримтыг үндэслэн барааг горимд байршуулах, горим дуусгавар болгох, гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбоотой харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.3.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт дараахь үйл ажиллагаа явуулна:

- 1.3.1.үзэсгэлэн гаргах;
- 1.3.2.туршилт хийх;
- 1.3.3.үйлчилгээ үзүүлэх;
- 1.3.4.барааны дээж, сорьц, загвар авах.

1.4.Хуулийн этгээд нь гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргахдаа Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3, Гаалийн тухай хуулийн 139 дүгээр зүйлд заасан бичиг баримтыг бүрдүүлэн гаалийн удирдах төв байгууллагад цахимаар ирүүлнэ.

1.5.Гаалийн удирдах төв байгууллага Гаалийн тухай хуулийн 138.1.3-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох тохиолдолд Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдааны шийдвэрийг үндэслэн хяналт, тавьж ажиллах гаалийн байгууллага, гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын кодыг гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын тушаалаар батална.

1.6.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч нь баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын зориулалт, талбайн хэмжээ, байршил өөрчлөхдөө шинэ талбайн хэмжээ, байрлал, барилга байгууламжийн зургийг холбогдох бусад материалын хамт бүрдүүлж, цахимаар хүсэлт гаргана. Энэ тохиолдолд гаалийн удирдах төв байгууллагын гаалийн хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгж хүсэлтийг хүлээн авч хянаж, гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын тушаалаар шийдвэрлүүлнэ.

1.7.Хяналт тавих гаалийн байгууллага нь гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигчтэй горимын нөхцөл, шаардлагыг хангуулах зорилгоор гэрээ байгуулж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавина.

1.8.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт бараа оруулж, гаргах хаалганы дээд талд тэгш өнцөгт хэлбэртэй 1.0х0.60 метрийн харьцаатай, цагаан дэвсгэртэй самбар дээр хар хөх өнгөөр “Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газар” гэсэн бичээстэй, зүүн дээд өнцөгт Монгол Улсын гаалийн байгууллагын бэлгэ тэмдэг бүхий олон нийтэд мэдэгдэхүйц таних тэмдэг байрлуулна.

Хоёр. Горимд байршуулах бараа, горимын код

2.1.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт тавигдах техник, тоног төхөөрөмж, бараа материалыг энэ горимд байршуулна.

2.2.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газар байгуулахад шаардагдах техник, тоног төхөөрөмж, бусад барааг энэ горимд байршуулахгүй бөгөөд мэдүүлэгчийн сонгосон бусад горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

2.3.Горимд дараах кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ:

Д	Горимын утга	Бүрдүүлэлт хийх горимын код	Өмнөх бүрдүүлэлтийн горимын код
1	Хилийн чанадаас ирсэн гадаадын барааг гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт оруулах	720	шаардахгүй
2	Гаалийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт эргэлтэд байгаа монголын барааг гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт оруулах	721	шаардахгүй
3	Барааг гаалийн баталгаат бүсээс гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт оруулах:		
	- баталгаат үзэсгэлэнгийн газраас	722	720, 723-725
	- гаалийн тусгай бүсээс	723	750-753, 758-765
4	Барааг чөлөөт бүсээс гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт оруулах	724	770, 771, 774-778
5	Гаалийн баталгаат агуулахаас гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт оруулах	725	700, 703, 704, 706, 707, 709

2.4.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрууд нь нэг эзэмшигчтэй байх тохиолдолд гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 722 кодоор бүрдүүлэлт хийнэ.

2.5.Гаалийн бүрдүүлэлтийн 722-725 горимд гадаадын барааг байршуулна.

2.6.Барааг гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсээс энэ горимд байршуулахад өмнөх горимд байршсан хугацааг Гаалийн тухай хуулийн 161 дүгээр зүйлийн 161.1-д заасан хугацаанаас хасаж тооцно.

2.7.Энэ журмын 2.6-д заасны дагуу тооцож үзэхэд гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсэд байршсан нийт хугацаа нь Гаалийн тухай хуулийн 161 дүгээр зүйлийн 161.1-д заасан хугацаанаас хэтэрсэн тохиолдолд барааг энэ горимд байршуулахгүй.

2.8.Барааг горимд байршуулах хугацаа дуусахаас 14 хоногийн өмнө хугацаа сунгуулах хүсэлтийг гаалийн удирдах төв байгууллагын гаалийн хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид мэдүүлэгч эсхүл холбогдох этгээд гаргана.

2.9.Бараа гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт байх хугацаанд гэмтсэн, чанарын шаардлага хангахгүй болсон бол уг бараанд мэргэжлийн холбогдох байгууллагын дүгнэлт гаргуулж, гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэнэ.

2.10.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын барааны бүртгэлийг оруулсан, гаргасан бараагаар хөтөлж, барааны хөдөлгөөний мэдээг сар бүр гаргаж, дараа сарын 03-ны өдрийн дотор хяналт тавьж ажилладаг гаалийн байгууллагад өгнө.

Гурав. Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт хяналт тавих

3.1.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн ажил үйлчилгээ нь гаалийн хяналтад байна.

3.2.Гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс хооронд барааг гаалийн итгэмжлэл авсан тээвэрлэгч тээвэрлэнэ.

3.3.Барааг гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүсээс өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс рүү шилжүүлэх тохиолдолд эхний гаалийн байгууллага гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн мэдүүлгийг эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад гаалийн мэдээллийн автоматжуулсан системээр илгээж, барааг гаалийн хяналтад тээвэрлүүлнэ.

3.4.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт оруулах бараа нь өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа тохиолдолд дараах байдлаар гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн итгэмжлэл бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлүүлэн гаалийн хяналтад илгээнэ:

3.4.1.импортын манифесттай барааг гаалийн байгууллага хооронд бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлэхдээ хаяг солих хүсэлтийг тээвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн төрөл солигдох эсэхээс үл хамааран гаалийн удирдах төв байгууллагын хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид гаргаж шийдвэрлүүлэх;

3.4.2.гаалийн баталгаат бүсийн горимд байршуулсан барааг тухайн гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн мэдүүлгийн "хүрэх газар" талбарт барааг оруулах гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын кодыг нөхөн бичих.

Дөрөв. Гаалийн болон бусад татвар

4.1.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын горимд байршуулах болон гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газраас гаргах барааны татвартай холбогдох асуудлыг Гаалийн тухай хуулийн 137 дугаар зүйлийн 137.2-137.5, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

4.2.Баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын горимд байршуулсан бараанд дараах тохиолдолд холбогдох гаалийн болон бусад татвар ногдуулж, хураан авч, улсын төсөвт төвлөрүүлнэ:

4.2.1.давагдашгүй хүчин зүйлээс бусад шалтгаанаар гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газраас алдагдсан, устгагдсан;

4.2.2.энэ журмын 4.2.1-т зааснаас өөр бусад хэлбэрээр гаалийн байгууллагын зөвшөөрөлгүй захиран зарцуулсан.

4.3.Энэ журмын 4.2-т заасан тохиолдолд импортын татварыг зөрчил илрүүлсэн өдөр хүчин төгөлдөр мөрдөж байгаа гаалийн хууль тогтоомж, валютын ханш, гаалийн тарифаар ногдуулан, хураан авч улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

Тав. Бусад

5.1.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын горимд байршуулах хугацаа хэтэрсэн барааг Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

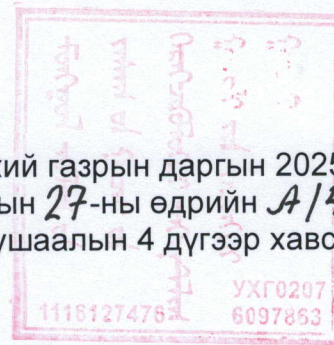
5.2.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн болон хүчингүй болгосон тохиолдолд тухайн гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газарт байршиж буй барааг Гаалийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1, 44.2-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд шилжүүлнэ.

5.3.Энэ журмын 5.2-т заасан хугацаанд барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд байршуулаагүй тохиолдолд Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.4.Гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн хугацаа дууссан, хүчингүй болгосон, түдгэлзүүлсэн тохиолдолд үлдэгдэл барааг тоолж, гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газар ажиллаж байсан байршилд гаалийн хяналтад хадгална. Энэ тохиолдолд барааг түр агуулахад байгаад тооцох ба түр агуулахад хадгалах хугацаа дуусгавар болохоос өмнө гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох горимд шилжүүлнэ.

----oOo---

Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны
10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/489
дугаартай тушаалын 4 дүгээр хавсралт

ГААЛИЙН БАТАЛГААТ БАРИЛГЫН ТАЛБАЙН ГОРИМ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Гаалийн баталгаат барилгын талбайн горим /цаашид “горим” гэх/-ыг хэрэгжүүлэхэд Зөвшөөрлийн тухай хууль, Гаалийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон энэ журмыг мөрдөнө.

1.2. Горим сонгох, гаалийн бүрдүүлэлтэд шаардагдах мэдээлэл, бичиг баримтыг үндэслэн барааг горимд байршуулах, горим дуусгавар болгох, гаалийн баталгаат барилгын талбайн үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбоотой харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.3. Гаалийн баталгаат барилгын талбайд дараахь үйл ажиллагаа явуулна.

1.3.1. барилгын материалын бүрэн бүтэн байдлыг шалгах;

1.3.2. барилгын материал боловсруулах;

1.3.3. барилга угсралтын үйл ажиллагаа явуулах.

1.4. Хуулийн этгээд нь гаалийн баталгаат барилгын талбайн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргахдаа Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3, Гаалийн тухай хуулийн 139 дүгээр зүйлд заасан бичиг баримтыг бүрдүүлэн гаалийн удирдах төв байгууллагад цахимаар ирүүлнэ.

1.5. Гаалийн удирдах төв байгууллага Гаалийн тухай хуулийн 138 дугаар зүйлийн 138.1.4-т заасны дагуу үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох тохиолдолд Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдааны шийдвэрийг үндэслэн хяналт, тавьж ажиллах гаалийн байгууллага, гаалийн баталгаат барилгын талбайн кодыг гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын тушаалаар батална.

1.6. Хяналт тавих гаалийн байгууллага нь гаалийн баталгаат барилгын талбайн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигчтэй горимын нөхцөл, шаардлага хангуулах зорилгоор гэрээ байгуулж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавина.

1.7. Гаалийн баталгаат барилгын талбайд бараа оруулж, гаргах хаалганы дээд талд тэгш өнцөгт хэлбэртэй 1.0x0.60 метрийн харьцаатай, цагаан дэвсгэртэй самбар дээр хар хөх өнгөөр “Гаалийн баталгаат барилгын талбай” гэсэн бичээстэй, зүүн дээд өнцөгт Монгол Улсын гаалийн байгууллагын бэлгэ тэмдэг бүхий олон нийтэд мэдэгдэхүйц таних тэмдэг байрлуулна.

Хоёр. Горимд байршуулах бараа, горимын код

2.1.Барилгыг барихад шаардагдах үндсэн болон туслах материалыг Гаалийн тухай хуулийн 167 дугаар зүйлийн 167.2-т заасны дагуу тухайн барилга бүрэн ашиглалтад оруулах хүртэлх хугацаанд энэ горимд байршуулна.

2.2.Тухайн барилгыг барихад ашиглах зорилгоор хилийн чанадаас оруулах техник, тоног төхөөрөмж, машин механизм, багаж хэрэгслийг энэ горимд байршуулахгүй бөгөөд мэдүүлэгчийн сонгосон бусад горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

2.3.Горимд дараах кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ:

Д	Горимын утга	Бүрдүүлэлт хийх горимын код	Өмнөх бүрдүүлэлтийн горимын код
1	Хилийн чанадаас ирсэн гадаадын барааг гаалийн баталгаат барилгын талбайд оруулах	730	шаардахгүй
2	Барааг гаалийн баталгаат бүсээс гаалийн баталгаат барилгын талбайд оруулах :		
	гаалийн баталгаат агуулахаас	731	700, 703, 704, 706, 707, 709
	баталгаат барилгын талбайгаас	732	730-731, 733, 734
	гаалийн тусгай бүсээс	733	750-753, 758-765
3	Барааг чөлөөт бүсээс гаалийн баталгаат барилгын талбайд оруулах	734	770-771, 774-778

2.4.Гаалийн баталгаат барилгын талбайнууд нь нэг эзэмшигчтэй байх тохиолдолд гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 732 кодоор бүрдүүлэлт хийнэ.

2.5.Энэ горимд гадаадын барааг байршуулна.

Гурав.Гаалийн баталгаат барилгын талбайд хяналт тавих

3.1.Гаалийн баталгаат барилгын талбайд үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн ажил үйлчилгээ нь гаалийн хяналтад байна.

3.2.Горимд байршуулах монголын барааг бүртгэж, хяналт тавина.

3.3.Гаалийн баталгаат бүс болон чөлөөт бүс хооронд барааг гаалийн итгэмжлэл авсан тээвэрлэгч тээвэрлэнэ.

3.4.Гаалийн баталгаат барилгын талбайд оруулах бараа нь өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа тохиолдолд дараах байдлаар гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн итгэмжлэл бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлүүлэн гаалийн хяналтад илгээнэ:

3.4.1.импортын манифесттай барааг гаалийн байгууллага хооронд бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлэхдээ хаяг солих хүсэлтийг тээвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн төрөл солигдох эсэхээс үл хамааран гаалийн удирдах төв байгууллагын хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид гаргаж шийдвэрлүүлэх;

3.4.2.гаалийн баталгаат бүсийн горимд байршуулсан барааг тухайн гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн мэдүүлгийн “хүрэх газар” талбарт барааг оруулах гаалийн баталгаат барилгын талбайн кодыг нөхөн бичих.

Дөрөв. Гаалийн болон бусад татвар

4.1.Гаалийн баталгаат барилгын талбайн горимд байршуулах болон гаалийн баталгаат барилгын талбайгаас гаргах барааны татвартай холбогдох асуудлыг Гаалийн тухай хуулийн 137 дугаар зүйлийн 137.2-137.5, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

4.2.Барилгын талбайн горимд байршуулсан бараанд дараах тохиолдолд холбогдох гаалийн болон бусад татвар ногдуулж, хураан авч, улсын төсөвт төвлөрүүлнэ:

4.2.1.давагдашгүй хүчин зүйлээс бусад шалтгаанаар гаалийн баталгаат агуулахаас алдагдсан, устгагдсан;

4.2.2.энэ журмын 4.2.1-д зааснаас өөр бусад хэлбэрээр гаалийн байгууллагын зөвшөөрөлгүй захиран зарцуулсан.

4.3.Энэ журмын 4.2-т заасан тохиолдолд импортын татварыг зөрчил илрүүлсэн өдөр хүчин төгөлдөр мөрдөж байгаа гаалийн хууль тогтоомж, валютын ханш, гаалийн тарифаар ногдуулан, хураан авч улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

Тав. Бусад

5.1.Барилга угсралтын ажил дууссаны дараа ашиглагдаагүй үлдсэн барааг Гаалийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлд заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд байршуулна.

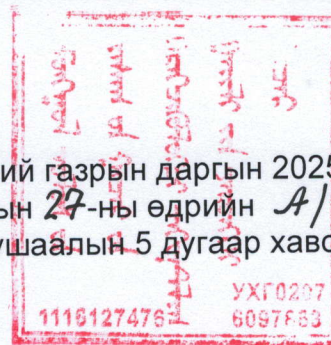
5.2.Энэ журмын 5.1-д заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлт хийлгээгүй тохиолдолд Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.3.Гаалийн баталгаат барилгын талбайн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн болон хүчингүй болгосон тохиолдолд тухайн гаалийн баталгаат барилгын талбайд байршиж буй барааг Гаалийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1, 44.2-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд шилжүүлнэ.

5.4.Энэ журмын 5.3-т заасан хугацаанд барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн өөр горимд байршуулаагүй тохиолдолд Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн 298.1-д заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

----oOo----

Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2025 оны
10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/489
дугаартай тушаалын 5 дугаар хавсралт

ТАТВАРГҮЙ БАРААНЫ ДЭЛГҮҮРИЙН ГОРИМ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Татваргүй барааны дэлгүүрийн горим /цаашид горим гэх/-ыг хэрэгжүүлэхэд Зөвшөөрлийн тухай хууль, Гаалийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон энэ журмыг мөрдөнө.

1.2.Горим сонгох, гаалийн бүрдүүлэлтэд шаардагдах мэдээлэл, бичиг баримтыг үндэслэн барааг горимд байршуулах, горим дуусгавар болохтой холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.3.Мэдүүлэгч горимыг сонгох бөгөөд гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын нөхцөл, шаардлагыг хангасан тохиолдолд гаалийн байгууллагын зөвшөөрлөөр барааг уг горимд байршуулна.

1.4.Гаалийн удирдах төв байгууллага нь Гаалийн тухай хуулийн 138.3-т заасны дагуу дуудлага худалдааны үндсэн дээр татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгоно.

1.5.Хяналт тавих гаалийн байгууллага нь татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигчтэй Гаалийн тухай хуульд заасан горимын нөхцөл, шаардлагыг хангуулах зорилгоор гэрээ байгуулж, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавина.

1.6.Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөвшөөрөлд заасан хот, боомтод дэлгүүрийн байршлаа өөрчилж болох бөгөөд энэ тохиолдолд шинэ талбайн хэмжээ, байрлал, барилга байгууламжийн зургийг холбогдох бусад материалын хамт бүрдүүлж, гаалийн удирдах төв байгууллагын хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид хүргүүлэн хянуулж, шийдвэрлүүлнэ.

Хоёр. Горимд байршуулах бараа, горимын код

2.1.Горимд Гаалийн тухай хуулийн 170.1.1 - 170.1.6 дахь заалтад зааснаас бусад барааг байршуулна.

2.2.Горимд дараах кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ:

д	Горимын утга	Бүрдүүлэлт хийх горимын код	Шаардах өмнөх бүрдүүлэлтийн горимын код
1	Хилийн чанадаас ирсэн гадаадын барааг татваргүй барааны дэлгүүрт оруулах	740	шаардахгүй
2	Монголын барааг татваргүй барааны дэлгүүрт	741	шаардахгүй

	оруулах		
3	Барааг гаалийн баталгаат агуулахаас татваргүй барааны дэлгүүрт оруулах	742	700, 703, 705
4	Барааг татваргүй барааны дэлгүүрээс татваргүй барааны дэлгүүрт шилжүүлэх	743	740-742
5	Зөвшөөрөл нь хүчингүй болсон татваргүй барааны дэлгүүрээс зөвшөөрөл нь хүчинтэй үйл ажиллагаа явуулж буй татваргүй барааны дэлгүүрт оруулах	744	740-743
6	Хилийн чанадаас ирсэн гадаадын барааг улс хоорондын тээврийн зорчигчид зориулан борлуулахаар оруулах	745	шаардахгүй
7	Монголын барааг улс хоорондын тээврийн зорчигчид зориулан борлуулахаар оруулах	746	шаардахгүй
8	Барааг гаалийн баталгаат агуулахаас улс хоорондын тээврийн зорчигчид зориулан борлуулахаар оруулах	747	700, 703, 705

2.3.Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 742 кодоор бүрдүүлэлт хийхэд татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигчийн гаалийн баталгаат агуулахад оруулсан бараа хамаарна.

2.4.Татваргүй барааны дэлгүүрт худалдагдсан бараанд бүрдүүлэлтийн горимын 314 кодоор бүрдүүлэлт хийлгэх тохиолдолд хэлцлийн 390 код, бүрдүүлэлтийн горимын 145 кодоор бүрдүүлэлт хийлгэх тохиолдолд хэлцлийн 391 кодыг сонгоно.

2.5.Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч өөрийн нэг дэлгүүрээс нөгөө дэлгүүрт бараа шилжүүлэхэд 743 кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэнэ.

2.6.Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл нь хүчингүй болсон дэлгүүрийн барааг зөвшөөрөл нь хүчинтэй үйл ажиллагаа явуулж буй татваргүй барааны дэлгүүрт оруулахад горимын 744 кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэнэ.

2.7.Татваргүй барааны дэлгүүрт оруулах бараа нь өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа тохиолдолд дараах байдлаар гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн итгэмжлэл бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлүүлэн гаалийн хяналтад илгээнэ:

2.7.1.импортын манифесттай барааг гаалийн байгууллага хооронд бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлэхдээ хаяг солих хүсэлтийг тээвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн төрөл солигдох эсэхээс үл хамааран гаалийн удирдах төв байгууллагын хяналт, бүрдүүлэлтийн асуудал хариуцсан нэгжид гаргаж шийдвэрлүүлэн;

2.7.2.гаалийн баталгаат бүсийн горимд байршуулсан барааг тухайн гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн мэдүүлгийн “хүрэх газар” талбарт татваргүй барааны дэлгүүрийн кодыг нөхөн бичих. .

2.8.Улс хооронд зорчигч тээвэрлэгч нь гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 745, 746 болон 747 кодоор бүрдүүлэлт хийлгэхдээ хяналт тавьж ажиллах гаалийн газар, хороо болон гаалийн баталгаат агуулах эзэмшигчтэй хамтран ажиллах гэрээг байгуулсан байна. Горимд байршуулсан барааг гаалийн баталгаат агуулахад хадгалуулах бөгөөд гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 912

кодоор бүрдүүлэлт хийлгэж, гаалийн хяналтад тээвэрлэн, улс хоорондын тээврийн төлбөртэй үйлчилгээнд гаргана.

Гурав.Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын дагуу
шаардах мэдээлэл, бичиг баримт

3.1.Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимд мэдүүлэгч дараах бичиг, баримтыг цахимаар татаж гаалийн бүрдүүлэлтийг хийлгэнэ. Үүнд:

3.1.1.гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 740-744 кодоор бүрдүүлэлт хийлгэхэд татваргүй барааны дэлгүүр ажиллуулах зөвшөөрлийг зөвшөөрлийн нэгдсэн сангаас;

3.1.2.гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 745-747 кодоор бүрдүүлэлт хийлгэхэд улс хооронд тээвэрлэлт хийх зөвшөөрлийг зөвшөөрлийн нэгдсэн сангаас;

3.1.3.зөвшөөрөл эзэмшигч хилийн чанад дахь бараа нийлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээг гаалийн гэрээ бүртгэлийн програмаас;

3.1.4.барааны бүртгэлд GS1 системийг нэвтрүүлсэн байх бөгөөд горимд байршуулах барааны баркодыг бараа бүртгэлийн нэгдсэн системээс;

3.1.5.гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 741 кодоор бүрдүүлэлт хийлгэхэд Монгол Улсад үйлдвэрлэсэн, чанар, стандартын шаардлага хангасан, тохирлын гэрчилгээг бараа бүртгэлийн нэгдсэн системээс.

3.2.Татваргүй барааны дэлгүүрийн барааны шошго эсхүл хайрцаг дээр “Mongolian duty not paid” гэсэн бичигтэй дахин салгах боломжгүй дардас, согтууруулах ундааны савлагаанд “MONGOLIAN DUTY FREE” загвар бүхий тэмдгийг дахин салгах боломжгүй наасан байна.

Дөрөв.Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимд мөрдөх баталгаа

4.1.Татваргүй барааны дэлгүүрийн горимд байршуулах болон татваргүй барааны дэлгүүрээс хилийн чанадад гаргах барааны татвартай холбогдох асуудлыг Гаалийн тухай хуулийн 137 дугаар зүйлийн 137.2 - 137.5 дахь хэсэг, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.1 дэх заалтад заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

4.2.Хилийн боомтод гарах урсгалд ажилладаг дэлгүүр зорчигчдод архины зүйлс 3 литр, дарс 3 литр, шар айраг 3 литр, янжуур тамхи 400 ш, сигар 50 ш, задгай тамхи 250 граммаас илүүгүй хэмжээгээр гаалийн болон бусад татваргүй худалдана.

4.3.Гаалийн нутаг дэвсгэрийн гүнд байрлах дэлгүүр нь Монгол улсад суугаа дипломат төлөөлөгчийн газрын болон олон улсын байгууллагын дипломат эрх ямба, дархан эрх эдлэх албан тушаалтны хувийн хэрэглээнд архины зүйлс 3 литр, дарс 3 литр, шар айраг 3 литр, янжуур 400 ширхэг, сигар, навчин тамхи 50 ширхэг, задгай тамхи 250 граммаас илүүгүй хэмжээгээр гаалийн болон бусад татваргүй худалдана.

4.4.Монгол улсад суугаа дипломат төлөөлөгчийн газрын болон олон улсын байгууллагын захиалгаар тусгай үйлчилгээ явуулах тохиолдолд холбогдох нот

бичиг, албан ёсны хүсэлтийг худалдан авах барааны тоо хэмжээтэй жагсаалтын хамт хяналт тавьж буй гаалийн байгууллагад ирүүлнэ. Хяналт тавьж буй гаалийн байгууллага бичиг баримтыг хянаж, шийдвэрлэнэ.

4.5.Гадаад улсаас Монгол улсад суугаа өргөмжит консул татваргүй барааны дэлгүүрээр үйлчлүүлэхгүй.

4.6.Татваргүй барааны дэлгүүрт энэ журамд зааснаас өөрөөр, захиалгаар, загварын, зээлийн, нэмэгдэл үйлчилгээний болон хаягаар үйлчлэх замаар худалдахгүй.

4.7.Барааны үнийг үндэсний валютаар тогтоох бөгөөд гадаад валютаар худалдаалах тохиолдолд Монголбанкнаас зарласан тухайн өдрийн албан ханшийг баримтлана.

4.8.Татваргүй барааны дэлгүүрийн горимд байршуулсан бараанд дараах тохиолдолд холбогдох гаалийн болон бусад татвар ногдуулж, хураан авч, улсын төсөвт төвлөрүүлнэ:

4.8.1.давагдашгүй хүчин зүйлээс бусад шалтгаанаар татваргүй барааны дэлгүүрээс алдагдсан, устгагдсан;

4.8.2.энэ журмын 4.2-4.4-т зааснаас бусад этгээдэд худалдан борлуулсан.

4.9.Энэ журмын 4.8-д заасан тохиолдолд импортын татварыг зөрчил илрүүлсэн өдөр хүчин төгөлдөр мөрдөж байгаа гаалийн хууль тогтоомж, валютын ханш, гаалийн тарифаар ногдуулан, хураан авч улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

Тав.Татваргүй барааны дэлгүүрт тавих гаалийн хяналт

5.1.Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн бараа, ажил, үйлчилгээ нь гаалийн хяналтад байх бөгөөд гаалийн байгууллага барааг аль ч үед шалгах эрхтэй байна.

5.2.Татваргүй барааны дэлгүүр нь теле хяналтын камерыг бараа, ажил, үйлчилгээ бүхэлдээ харагдахаар байрлуулж, тус бүрийг гаалийн теле хяналтын нэгдсэн системд холбуулсан байхаас гадна борлуулсан барааны мэдээллийг бодит цагийн горимоор гаалийн байгууллагад цахимаар илгээнэ.

5.3.Татваргүй барааны дэлгүүрт хяналт тавихаар томилогдсон гаалийн албан хаагч нь гаалийн мэдээллийн автоматжуулсан системд хүлээн авсан дэлгүүрийн борлуулалтын мэдээллийг, теле хяналтын нэгдсэн системтэй уялдуулан цахим системд суурилсан гаалийн хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

5.4.Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа явуулах этгээд нь дэлгүүрийг нээж, хаахдаа хяналт тавихаар хуваарилагдсан гаалийн улсын байцаагчид урьдчилан мэдэгдэж, зөвшөөрөл авсны дараа гаалийн ломбо бүртгэх системд ломбоны дугаарыг илгээж, теле хяналтын камерт ломбоны дугаарыг тод харуулан ломбыг авах болон зүүнэ.

5.5.Хяналт тавихаар хуваарилагдсан гаалийн улсын байцаагч шаардлагатай тохиолдолд татваргүй барааны дэлгүүрт тооллого, үзлэг, шалгалт хийж болно. Тооллого, үзлэг, шалгалт хийхдээ дэлгүүрийн холбогдох этгээдийг байлцуулан тэмдэглэл хөтлөнө.

Зургаа. Горим дуусгавар болох

6.1.Горимд байршуулсан барааг дараах байдлаар борлуулснаар, эсхүл өөр горимд байршуулснаар татваргүй барааны дэлгүүрийн горим дуусгавар болно:

6.1.1.хилийн боомтод гарах урсгалд ажилладаг дэлгүүр нь зорчигчийн гадаад паспортын дугаараар хил хамгаалах байгууллагын хилээр нэвтрэх зорчигчийн мэдээллийн сангаас татаж, борлуулсан барааны нэр, баркод, тоо хэмжээ, үнийн дүнгийн мэдээллийг бодит цагийн горимоор гаалийн байгууллагад цахимаар илгээснээр;

6.1.2.гаалийн нутаг дэвсгэрийн гүнд байрлах дэлгүүр нь Монгол Улсад суугаа дипломат төлөөлөгчийн газрын болон олон улсын байгууллагын дипломат эрх ямба, дархан эрх эдлэх албан тушаалтны паспорт, эсхүл дипломат үнэмлэхийг үндэслэн борлуулсан барааны нэр, баркод, тоо хэмжээ, үнийн дүнгийн мэдээллийг бодит цагийн горимоор гаалийн байгууллагад цахимаар илгээснээр.

6.2.Татваргүй барааны дэлгүүрт худалдагдсан барааг сар бүрийн сүүлийн өдрөөр тасалбар болгож нэгтгэн, дараа сарын 03-ны өдрийн дотор гадаадын барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 314, монголын барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 145-кодоор гаалийн байгууллагад мэдүүлж, хялбарчилсан бүрдүүлэлт хийлгэнэ.

----oOo----